

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການປູກໝາກຖົ່ວ

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ທ່ານ ສະຫຼອງ ແກ້ວດວງສີ
 ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານ ສິມມະໂນ ເມືອງ ຫາດຊາຍຟອງ
 ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປີ 2006

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການປູກໝາກຖົ່ວ

ຮິບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ທ້າວ ໂພໄຊ ດວງສະຫວັນ

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ອ.ຈ ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ ຄຳໄຫວ ອິນທະວົງ

ອ.ຈ ລິ້ງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ ທອງຂັນ ສິລິໂພຄຳ

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ອູ່ທອງ ແສງນາລີ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານແລະອາສາສະໝັກເຊິ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປຶ້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ໄດ້ບັນຈຸເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາແລະສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປະຖົມ ບໍ່ 1 ບໍ່ 2 ແລະບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຫວັງຄິດວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກຳໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ບໍ່ທັນພຽງພໍແລະຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານ ພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປ່ຽນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

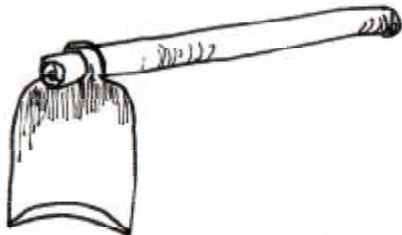
ຄະນະຈັດທຳ

ຄວາມເປັນມາ:

ການປູກໝາກຖົ່ວໃນໄລຍະຜ່ານມາກໍແມ່ນມີມາແຕ່ເຊັ່ນພໍ່ແມ່ມາ ເພື່ອປູກເປັນອາຫານພາຍໃນຄອບຄົວແຕ່ການປູກໝາກຖົ່ວຂອງພໍ່ແມ່ ໃນເມື່ອກ່ອນແມ່ນການປູກຕາມພື້ນທີ່ໄຮ່ ຫຼືບ່ອນຈຸ້ມສຸມໄຟເປັນຈຸດ ເປັນບ່ອນ. ແນວພັນກໍແມ່ນແນວພັນໝາກຖົ່ວບັ້ງ(ຖົ່ວຫວານ) ແລະ ຖົ່ວກະດູກ(ຖົ່ວເປືອກບາງ)ແຕ່ຕົກມາຮອດໃນປະຈຸບັນການປູກໝາກ ຖົ່ວແມ່ນປູກເປັນສິນຄ້າ ແລະປູກໝາກຖົ່ວພັນກະປ່ອງ ຫຼືຊອງທີ່ຖືກ ຄັດເລືອກແນວພັນຈາກສູນພັນພືດ ແລະປູກຕາມວິທະຍາສາດເຕັກ ນິກ.

ອຸປະກອນ:

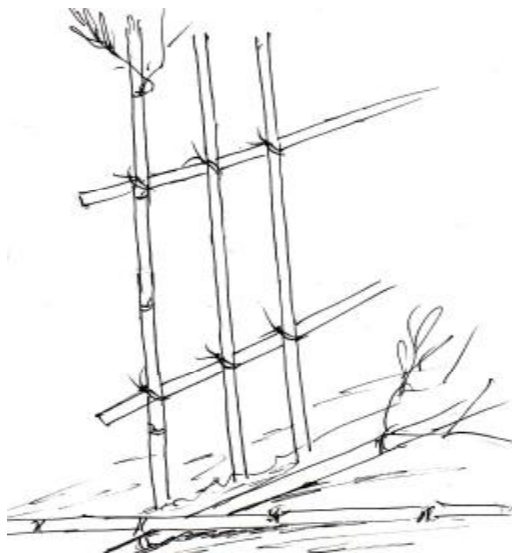
ຈີກ

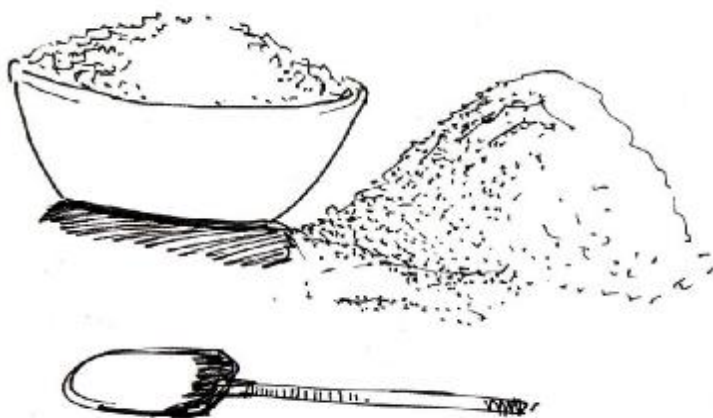
ຄາດ

ກະກຽມຫຼັກ(ໄມ້ຄ້າງ)ຮາວ

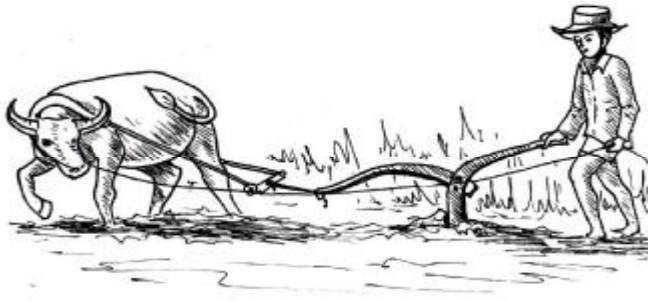

ກະກຽມຝຸ່ນຄອກ

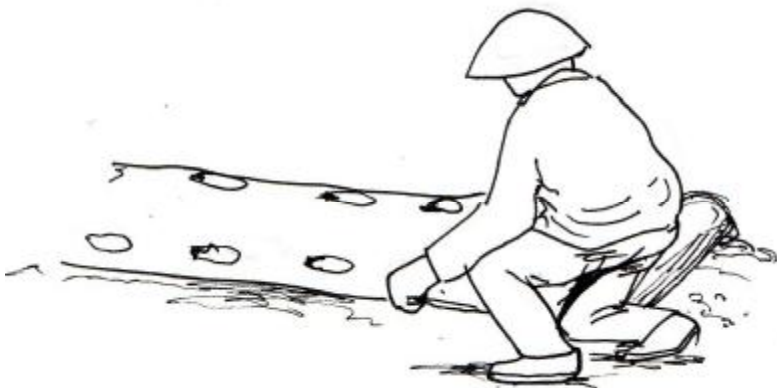

ຂັ້ນຕອນໃນການປູກ:

ໄຖຫຼີພູນດິນຕາກແດດໄວ້ 3 – 4 ວັນ ຫຼື 1 ອາທິດ ແລ້ວ
ຂຶ້ນຄູໜານປູກ

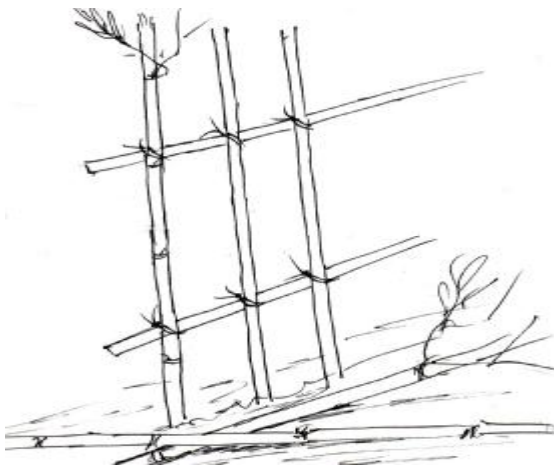
ຄຸມຜ້າຢາງຄຸມຫຍ້າ ເຈາະປ່ອງຜ້າຢາງຊຸດຊຸມ ຫ່າງກັນ
30 – 40 ຊັງຕີແມັດ

ລົງແກ່ນແຊ່ນ້ຳໃຫ້ໄມ້ທີ່ໃສ່ຜ້າໝັກດິນໃຫ້ແກ່ນງອກ ຫຼືຈຸ່ໝໍ່
ແລ້ວນຳໄປປູກໃນຊຸມໜານທີ່ກຽມໄວ້.

ສູບຫຼັກຄ້າງ. ມັດຮາວ, ໃຫ້ນ້ຳ 4 – 5 ວັນຕໍ່ຄັ້ງ

ພາຍຫຼັງປູກໄດ້ໜຶ່ງເດືອນ 15 ວັນເຄືອຖົ່ວກໍຈະເລີ່ມຈຸ່ມອອກ
ອອກໝາກ, ອາຍຸເຕັມສອງເດືອນກໍຈະເລີ່ມເກັບໄປກິນ ຫຼື
ຂາຍໄດ້

ຜົນປະໂຫຍດ:

ໝາກຖົ່ວເປັນພືດຕະກູນທີ່ປູກງ່າຍຖ້າຫາກບໍ່ມີຜົນເສຍຫາຍ
ຈາກສັດຕູພືດຈະສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວນຳລາຍໄດ້ປະຈຳວັນໃຫ້
ແກ່ຄອບຄົວ. ອາຍຸການເກັບຜົນຍາວນານ.

ກາບ: ການປູກໝາກຖົ່ວ

ຄົນບ້ານເຮົາ	ມັກປູກມັກຝັງ
ມີພ້ອມທັງ	ພືດຜັກຕ່າງໆ
ບໍ່ໃຫ້ຫວ່າງ	ທັງແລ້ງທັງຝົນ
ບໍ່ກັງວົນ	ແນວພັນແກ່ນຖົ່ວ
ໃນຄອບຄົວ	ອອກແຮງພ້ອມພໍ່າ
ເຊົ້າແລະຄ່ຳ	ພາກັນອອກແຮງ
ຖົ່ວອອກແໜງ	ມີແຮງໃຈຈ້າວ
ພາກັນຫ້າວ	ຫວັງໄດ້ຮັບຜົນ

ເຊິ່ງ: ໄປປູກໝາກຖົ່ວ

ໂຮ.....ໂຮ.....ໂຮ.....ຮົວ *3

* ເອົາມາເຮົາມາ	ພ້ອມກັນພ້າວພັ່ງ
ຢ່າມົວແຕ່ນັ້ງ	ລົມກັນແລ້ວຫົວ
ມາໄປປູກຖົ່ວ	ໄວ້ເປັນອາຫານ
ລະດົມລູກຫຼານ	ພາກັນໄປປູກ
ຮີບໄປພວກລູກ	ໄປປູກພ້ອມກັນ
ຖົ່ວມັນສຳຄັນ	ອາຫານແຊບຊ້ອຍ
ມາຊອຍໃສ່ກ້ອຍ	ກັບລາບແຊບດີ
ຖົ່ວນີ້ມັນມີ	ໂປຼຕິນສູງສົ່ງ
ຖ້າຖົ່ວມັນບົ່ງ	ຈົດອກອອກແໜງ
ເບິ່ງແລ້ວມີແຮງ	ປວດໃຈຈ້າວໆ

ເພງ: ປູກຖົ່ວ

* ສວນຖົ່ວບ້ານເຮົາ	ປູກແລ້ວມັນງາມອີ່ຫຼີ
ຍ້ອນວ່າເຮົາມີ	ວິທີປູກໃໝ່
ປູກໃສກໍໄດ້	ບໍ່ໄດ້ເລືອກດິນ (ຊ້ຳ)
ປູກແລ້ວໄດ້ກິນ	ເຫຼືອກິນເອົາໄປຂາຍ
ປູກ.....	ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍໆ
ປູກໃຫ້ໄດ້ຂາຍ	ສູ່ທ້ອງຕະຫຼາດ
ປູກບໍ່ໃຫ້ຂາດ	ຖົ່ວລາດກໍດີ (ຊ້ຳ)
ເຮັດໃຫ້ເຮົາມີ	ເງິນທອງມາກມາຍ
ໄປຂາຍໄດ້	ເງິນຄຳກໍຄືວ່າ
ເອົາໄປຊື້ເສື້ອຜ້າ	ມາໄວ້ນຸ່ງໜາວ
ປວດຈ້າວໆ	ພ້າວພ້າງໄວ້ໆ
ຮີບມາພາກັນໄປ	ປູກຖົ່ວໄວ້ລະວັນນີ້

ລຳ: ວິທີປູກຖົ່ວ

ໂອ...ໂອລະນໍ້າເອີຍງາມແທ້

ປົ່ວລົ່ວເອີຍ	ແກ້ມນ້ອງປົ່ວລົ່ວ
ລົງໄປເບິ່ງສວນຖົ່ວ	ອົ້ວຕົ້ວຂຽວງາມ
ໃຜກໍແລ່ນມາຖາມ	ເຮັດຈັ່ງໃດອ້າຍປູກ
ຈັ່ງແມ່ນມັນເກີດລູກ	ເປັນໝາກຂຽວງາມ
ຂ້ອຍເລີຍຕອບຄຳຖາມ	ວ່າມັນບໍ່ຍາກດອກ
ວ່າແຕ່ພ້ອມກັນຕອກ	ຂຶ້ນຄອກຂຶ້ນຄູ
ແລ້ວເອົາຜ້າຢາງປູ	ເຈາະຮູພ້ອມພໍ່າ
ແລ້ວກໍພ້ອມກັນນໍ່າ	ລົງແກ່ນລົງໃນ
ຈາກນັ້ນກໍພ້ອມກັນໄປ	ຕັດຫຼັກມາສູບ
ມັດຮາວໃສ່ລູບງ	ສູບງແທງງ
ບໍ່ພໍດົນຖົ່ວມັນກໍອອກແໜງ	ມີແຮງຍ່າວງ
ໂຈະບົດບັນ	ກອນລຳໄວ້ກ່ອນ
ຂໍຕໍ່ກອນເທື່ອໜ້າ	ຍັງກວ້າງກວ່າແຕ່ຫຼັງ
ແຕ່ຫຼັງ	ໂອຍຍັງກວ້າງກວ່າແຕ່ຫຼັງ
ສິລົງຂ້າງ	ມ້ວນງໄວ້ກ່ອນງທໍ່ນັ້ນແລ້ວ

ຮູບ ແລະປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່: ທ່ານ ສະຫຼອງ ນາມສະກຸນ: ແກ້ວດວງສີ

ອາຍຸ: 50 ປີ ອາຊີບ: ນາຍບ້ານສົມມະໂນ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນປຶ້ມນີ້:

ເພື່ອຢາກໃຫ້ລູກຫຼານເຮົາສືບຕໍ່ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຂອງບ່ອນຕາຍາຍ
ທີ່ເພິ່ນພາກັນເຮັດມາຫຼາຍປີແລ້ວ ແລະໄປນຳໃຊ້ໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່
ກັນໄປ.